

Таранцева О., заслужений працівник культури України, кандидат педагогічних наук, доцент,
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
(м. Полтава)

ПРИНЦИПИ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Однією з головних умов навчання хореографів є оволодіння теорією, практикою та методологією класичного танцю, оскільки саме ця дисципліна заклала основу для розвитку інших видів хореографії і має великий досвід використання майстерних технік. При написанні даної доповіді були використані методи аналізу та узагальнення.

Предмет «Класичний танець та методика його викладання» є одним з найважливіших частин професійного навчання викладачів-хореографів, що закладає основу акторської майстерності, логічного мислення, самоконтролю і наполегливої роботи, а також сприяє оволодінню студентами педагогічного та танцювального досвіду. На заняттях з класичного танцю формується майстерність виконавця – професійна постановка, виворотність ніг, впевненість і чіткість виконання рухів, рівновага, музичальність, тощо. Систематичне тренування сприяє розвитку професійних якостей майбутнього танцюриста: силу і витривалість рухового апарату, пластику, усуває ряд фізичних недоліків. Під час занять виховується увага, формується слухова, зорова, моторна пам'ять, формується правильне дихання. Характерним для танцювального мистецтва є те, що в ньому застосовуються рухи і положення тіла, які складають неповторну виразну мову. Витоки цієї мови проявляються в характерних рухах і пластичних інтонаціях, які виникли в реальному житті. Обов'язково кожен рух має в собі певне смислове значення.

Професійна підготовка хореографів передбачає не тільки майстерне оволодінням всією різноманітністю виразних засобів класичного танцю, а й засвоєння його **принципів** та **методики** викладання. Це завдання реалізується поступово і включає в себе наступні основні положення:

- опанування методики виконання рухів і вправ;
- засвоєння прийомів координації рухів;
- оволодіння методикою розробки і викладання як окремих рухів і комбінацій, так і уроку класичного танцю;
- освоєння методики організації і проведення занять з класичного танцю в навчальних закладах різного рівня акредитації і фахової спрямованості;
- засвоєння методики проведення занять з класичного танцю в різних хореографічних колективах (Шилова, 2015).

Викладання курсу «Класичний танець та методика його викладання» засноване на **принципах** науковості, наступності, доступності, проблемності навчання, наочності, свідомій навчально-пізнавальній активності студентів, відповідності методів навчання індивідуальним психологічним особливостям і природним фізичним даним студентів. На різних етапах навчання важливими стають ті чи інші принципи, хоча деякі є важливими впродовж всього

курсу викладання.

Кожен із зазначених принципів має своє завдання у формуванні професійних навичок викладача-хореографа.

Принцип науковості передбачає постійне покращення методики навчання, з використанням останніх досліджень в галузі.

Принцип наступності – логічне викладання матеріалу, постійне закріплення матеріалу, самостійне відпрацювання студентами матеріалу.

Принцип доступності стає важливим в роботі з різними віковими групами і характеризує зміст і обсяг навчального матеріалу, вивчення нового матеріалу за допомогою раніше набутих вмінь і навичок і їх тісного взаємозв'язку. Також цей принцип враховує розподіл силового навантаження в кожній частині уроку.

Принцип проблемності передбачає створення різних проблем викладачем, що повинно сприяти творчому пошуку, формулювати у студентів самокритичне ставлення.

Принцип наочності включає в себе використання форм унаочнення та візуалізації навчального матеріалу.

Принцип свідомої навчально-пізнавальної активності студентів забезпечує створення сприятливих умов для виявлення і розвитку їх творчих здібностей, стимулювання ініціативи і захоочення до самостійності.

Принцип відповідності методів навчання індивідуальним психологічним особливостям і природним фізичним даним студентів потребує урахування індивідуальних здібностей студентів і базується на певному рівні їх спеціальної підготовки, вікових і статевих особливостях (Перова, 2018).

На кожному з етапів навчального процесу доцільним є використання різних **методів викладання класичного танцю**. За джерелами сприйняття і передачі інформації їх можна поділити на *вербальні* (лекції, коментарі, пояснення), *наочні* (показ, демонстрація, ілюстрація), *практичні* (виконання вправ, екзерсису), *робота з літературою та відеоматеріалом*. Варто зазначити, що методика викладання класичного танцю не може бути обмежена жодним із методів як універсальним. Тільки комбінування різних методів здатне забезпечити успішне досягнення завдань вивчення класичного танцю. Однак, останнім часом дослідження показують, що існує потреба доповнювати існуючі технології новими інноваційними ідеями, новітніми технологіями з метою виховання техніки та професійної культури студента.

Отже, курс «Класичний танець та методика його викладання» – один з найважливіших в системі підготовки хореографів, оволодіння яким не лише розвиває тіло танцюриста, а й формує культуру спілкування.

Список використаних джерел

1. Блок Л. Д. Классический танец: История и современность [Электронный ресурс]. Режим доступа: http://plie.ru/?vpath=/news/data/ic_news/1569/.
2. Ваганова А. Основы классического танца. Санкт–Петербург: Лань, 2000. 192 с.
3. Класичний танець та методика його викладання. Партерна гімнастика: навчально-методичні матеріали для студентів факультету хореографічного мистецтва. Харк. держ. акад. культури : Х. : ХДАК, [уклад. Л.М. Шилова] 2015. 21 с.

4. Перова Г.О. Сучасні вимоги до викладання класичного танцю у вищих навчальних мистецьких закладах. Молодий вчений, №2, лютий 2018 р. С. 152–154.
5. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю: [підручник]. К.: Альтерпрес, 2007. 324 с.

Тарасенко О., доцент,
Полтавський національний
педагогічний університет
імені В.Г. Короленка
(м. Полтава)

СТАНКОВИЙ ЖИВОПИС ЯК НЕОБХІДНА Й ВИЗНАЧАЛЬНА КОМПОНЕНТА ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

Освіта є підґрунтям духовного та фізичного розвитку особистості, її успішної реалізації у суспільстві. Метою мистецької освіти є формування особистісно-ціннісного ставлення до мистецтва, розвиток загальних та спеціальних здібностей, художньо-образного мислення, творчого потенціалу особистості, художньо-творчої самореалізації і готовності до духовного самовдосконалення. Саме станковому живопису відведена головна роль у забезпеченні якості освіти майбутнього вчителя образотворчого мистецтва.

Процес формування особистості педагога у мистецькій освіті висвітлювали у своїх працях О. Комаровська, С. Коновець, Л. Масол, Н. Миропольська, О. Отич, О. Рудницька, О. Шевнюк.

На важливості вивчення живопису, зокрема станкового живопису, наголошували В. Бігаєв, В. Власов, І. Волощук, Т. Ільїна, Т. Касьян, В. Манохін, Т. Печенюк, В. Шуліка.

Фахова підготовка майбутніх вчителів образотворчого мистецтва передбачає оволодіння грамотою живопису, рисунку, композиції, історії мистецтв тощо.

Освітньо-професійна програма Середня освіта (Образотворче мистецтво) спрямована, перш за все, на вивчення академічних основ станкового живопису, оволодіння фундаментальними та професійними аспектами процесу створення мистецького твору.

Варто зазначити, що станкове мистецтво, як один з основних видів образотворчого мистецтва, в якому існує найбільш розвинута система: жанри, стилі, школи. Це живопис, твори якого мають самостійне значення і сприймаються незалежно від оточення (живопис, створений на станку (мольберті)) [3, с.73].

Станковий живопис створює оптимальні можливості для фахового і творчого розвитку студентів. Саме під час вивчення станкового живопису у майбутніх вчителів образотворчого мистецтва формуються такі компетентності, як вдала організація картинної площини, дотримання принципів колористики, володіння принципами